

Beleidsthema
Jeugd

De Raad

Doel raadsinformatiebrief
Informeren door college

Betreft Factsheet de Staat van de Rijswijkse Jeugd (incl.
Toelichting) en Tussenstand Verantwoording
Uitvoeringsprogramma Kostenbeheersing Jeugdhulp
'24-'28

Datum

1. Inleiding
De jeugd heeft de toekomst. Dat weten we, maar weten we ook hoe het met onze Rijswijkse jeugd gaat? Wat is dan belangrijk, waar kijken we naar, wat zijn de juiste indicatoren om te weten hoe het met ze gaat? Daarover gaat een deel van deze raadsinformatiebrief en de bijlagen (Factsheet Staat van de Rijswijkse Jeugd en Toelichting op de Factsheet). Het andere deel van deze raadsinformatiebrief gaat over een eerste Tussenstand Verantwoording op het Uitvoeringsprogramma Kostenbeheersing Jeugd '24 – '28.
2. Kern informatie
'Factsheet Staat van de Rijswijkse Jeugd' en 'Toelichting op de Factsheet Staat van de Rijswijkse Jeugd'

In de huidige tijd spelen de invloed van social media, de prestatiedruk in de samenleving en zorgen over de toekomst een belangrijke rol. Zeker voor jeugdigen die zoekend zijn, zichzelf en de wereld nog moeten ontdekken, die kwetsbaar zijn. En onze wereld staat geen moment stil, dus makkelijker wordt het voor veel jeugdigen en hun ouders/verzorgers niet.

In de bijgaande Factsheet Staat van de Rijswijkse Jeugd geven we voor de eerste keer een inkijk in het 'wel en wee' van de Rijswijkse jeugdige. Hoe ervaren zij het leven, het opgroeien? Na enkele algemene gegevens over de aantallen inwoners en jeugdigen, presenteren we enkele indicatoren die een beeld geven van de gezinsomstandigheden waarin geleefd wordt. We weten dat het nogal bepalend kan zijn voor hun toekomst of kinderen opgroeien in armoede. Waarbij éénoudergezinnen een grotere kans hebben om in armoede te vervallen. De SES-scores (sociaal-economische status, die iets zegt over de welvaart in een wijk en stad) presenteren we verderop in de factsheet per wijk, wat een basis kan zijn voor het intensiveren van onze inspanningen in laag scorende wijken.

Vervolgens kijken we naar de mentale en fysieke gezondheid(sbeleving) van jeugdigen. Hoe ervaren zij psychische klachten en/of stress. Dat zegt iets over de eerder gememoreerde druk die jeugdigen ervaren, van het moeten leveren van prestaties, van social media of groepsdruk. Iedereen weet dat een 'gezonde geest huist in een gezond lichaam'. Daarom presenteren we ook cijfers over het percentage jeugdigen dat sport en hoeveel dagen per ze week meer dan 1 uur per dag bewegen.

Naast het gezin, is ook het onderwijs een belangrijke factor in het opgroeien naar verantwoordelijke en zelfstandige volwassenen. Het verlaten van het onderwijs zonder startkwalificatie (kort geformuleerd: zonder HAVO of MBO-2 diploma) en verzuim zeggen iets over de toekomstkansen van onze jeugd.

Vanzelfsprekend willen we dat onze kinderen in veiligheid kunnen opgroeien. Daarbij kijken we enerzijds naar het gedrag van de jeugdigen zelf: naar politieregistraties van overlast door jeugd en

naar het aantal jongeren dat een maatregel krijgt opgelegd van jeugdreclassering. Anderzijds kijken we ook naar de omgeving van de jeugdigen, door het aantal meldingen kindermishandeling weer te geven en naar het aantal malen dat een rechter een jeugdbeschermingsmaatregel oplegt ter bescherming van een kind.

Tot slot van de factsheet presenteren we cijfers over het aantal jeugdigen dat enige vorm van jeugdhulp ontvangt, zowel voor de hele gemeente Rijswijk als per wijk. Dat doen we omdat er onder meer een verband ligt tussen de inzet van jeugdhulp en de sociaal-economische status van een wijk. Zoals we ook kunnen aangeven dat er verbanden zijn de hier gepresenteerde indicatoren en de inzet van jeugdhulp. Dat lichten we in de Toelichting op de factsheet toe.

Ook maken we er een 'bruggetje' mee naar het tweede deel van deze raadsinformatiebrief, dat gaat over de stand van zaken rondom de beheersing van de kosten van jeugdhulp.

Tussenstand Verantwoording Uitvoeringsprogramma Kostenbeheersing Jeugdhulp '24 – '28

Al langere tijd zijn er duidelijke, niet te missen, signalen dat het aantal jeugdigen dat een beroep op enige vorm van jeugdhulp doet sterk is gestegen. In 2015 zat 1 op de 10 jeugdigen in jeugdhulp, inmiddels is dat aantal landelijk gestegen naar 1 op de 7. In Rijswijk is dat 1 op 8. Eerder in deze raadsinformatiebrief gaven we al enkele mogelijke oorzaken hiervoor. Tegelijk zien we dat steeds meer ouders moeite hebben met het opvoeden van hun kinderen, dat het beroep dat ouders doen op ondersteuning steeds groter wordt. Willen we voorkomen dat dit vraagstuk steeds groter en kostbaarder wordt, dan is het zoeken naar aanknopingspunten binnen het bereik van onze gemeente noodzakelijk. We zijn daarom ook medio 2024 gestart met een uitvoeringsprogramma om te proberen de kosten van jeugdhulp in Rijswijk de komende jaren te kunnen beheersen. We hebben onszelf daarvoor een taakstelling opgelegd van € 1.2 mio in 2024 en 2025 en € 2.5 mio in 2026 en 2027. Die taakstelling is in lijn met wat het Rijk aan verlaging van de Rijksbijdrage uit het Gemeentefonds aan Rijswijk zou doorvoeren.

Inmiddels is het rapport 'Groeipijn' van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd (Commissie van Ark) uitgekomen, waarin zij aangeeft dat de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd nog niet voldoende zijn uitgewerkt en geïmplementeerd. Daardoor kunnen de beoogde landelijke besparingen nog niet gehaald worden. Zij adviseert het Rijk dan ook de gemeenten daarvoor te compenseren.

Ook op regionaal en landelijk niveau wordt gestreefd naar kostenbeheersing. Daarover gaat het in deze Tussenstand niet.

Zoals aangegeven zijn we medio 2024 gestart met het nemen van een aantal maatregelen binnen het bereik van onze eigen, lokale mogelijkheden. Niet voor alle genomen maatregelen is vast te stellen wat het directe financiële effect ervan is, ook niet wat het effect ervan de komende jaren is. Waar mogelijk maken we een inschatting. Door enkele ingrepen in de werkwijze van het Jeugdteam konden we al op korte termijn de eerste resultaten waarnemen. Tegelijkertijd weten we ook dat het een proces van 'lange adem' is, maatregelen gaan zich in de komende maanden meer en meer bewijzen.

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

We zetten onze inspanningen om de kosten van jeugdhulp te blijven beheersen onverminderd voort. De hoop is dat we daarmee structureel op een lager kostenniveau uit kunnen komen en kunnen blijven. Misschien wel belangrijk is, hoe we ouders en jeugdigen kunnen ondersteunen bij het opvoeden en opgroeien. Slagen we erin preventief en vroegtijdig in te spelen op vragen en behoeften, dan is de kans op de inzet van jeugdhulp mogelijk te voorkomen. Tegelijkertijd is het aan ons als gemeente om te blijven investeren in een goede en gezonde leefomgeving in Rijswijk. Als we meer jaren achter elkaar de 'Staat van de Rijswijkse Jeugd' samenstellen, kunnen we hopelijk de resultaten van onze inspanningen zien.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

Bijlage(n):

- Factsheet de Staat van de Rijswijkse Jeugd – Corsanr.25.039011
- Toelichting op Factsheet de Staat van de Rijswijkse Jeugd – Corsanr. 25.038388
- Tussenstand Verantwoording Uitvoeringsprogramma Kostenbeheersing Jeugdhulp '24-'28 – Corsanr. 25.038239